

Zápis z 27. jednání Výboru pro koordinaci regulace oboru vodovodů a kanalizací (Výbor VaK) ze dne 10. 10. 2023

Místo konání: MZe

Přítomní: Podle prezenční listiny – 10 členů. Výbor VaK byl usnášeníschopný. Omluveni - Ing. Pavlína Kulhánková (MPO); Ing. David Prušvic, Ph.D. (MF); JUDr. Ing. Petr Petržílek, Ph.D. (ÚV ČR, MV); pan Josef Zicha a Ing. Bc. Barbora Fürstová (SMS ČR) a Ing. Soňa Horáčková (ČSÚ). Seznam účastníků je veden u tajemníka Výboru VaK.

Pozvánka na jednání od Ing. Aleše Kendíka, vrchního ředitele pro řízení sekce vodního hospodářství Ministerstva zemědělství a současně předsedy Výboru VaK, byla odeslána e-mailovou poštou dne 13. 9. 2023. Předložené materiály byly zaslány v elektronické formě.

1. Úvod

Předseda Výboru VaK, pan Ing. Aleš Kendík (dále také jen „Předseda“) zahájil jednání, přivítal účastníky a informoval přítomné o omluvě dalších členů a dále o personální změně v případě zástupců z řad SMS ČR, kde se členem stal pan Josef Zicha a zástupcem v pozici náhradníka paní Ing. Bc. Barbora Fürstová.

Byla odsouhlasena účast zapisovatelky.

K programu nebyly vzneseny žádné připomínky.

- 1.1) Předseda Výboru VaK informoval o plnění usnesení č. 11 ze dne 16. 6. 2022 k problematice zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů. Došlo k úpravě ustanovení o cenných papírech, po níž obce mohou bez komplikací vstupovat do vodárenských obchodních společností.
- 1.2) Informace k Usnesení Výboru VaK č. 13 ze dne 21.11. 2022 k návrhu MZe ucházet se o členství v mezinárodní organizaci WAREG – European Water Regulators k posílení České republiky v mezinárodní spolupráci v oblasti regulace vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. Vstup MZe do organizace WAREG byl schválen vládou ČR a z MZe byla formou dopisu ministra vypravena písemná žádost o vstup do organizace spolu s prezentací sektoru VaK. O dalším postupu budou členové Výboru VaK informováni.

Závěr: Výbor VaK vzal předložené informace na vědomí.

2. Informace MZe k aktuálnímu stavu projednávání revize Směrnice Rady 91/271/EHS ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod

---

Zástupce MZe informoval přítomné o průběhu dalších jednání o návrhu směrnice. Výbor VaK se s návrhem seznámil už na svém jednání v listopadu 2022 (na konci října 2022 byla předána informace o návrhu změny směrnice zveřejněna EK a počátkem listopadu byla představena v rámci jednání pracovní skupiny pro životní prostředí). Rozsah změn, které směrnice přináší je značný. Týkají se i problematik, které doposud neřešila. Snižuje velikostní hranici aglomerací upravených touto směrnicí, zpřísňuje parametry terciárního čištění, významně zpřísňuje přístup k individuálnímu čištění, upravuje problematiku srážkových vod. Nově

přibývá problematika kvartérního čištění (mikropolutanty) a zavádí se energetická neutralita atd. MZe ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí, Svazem měst a obcí ČR, SOVAK a dalšími vypracovalo rámcovou pozici ČR, která obsahovala jednoznačný mandát pro další jednání. Rámcová pozice byla představena na červnovém jednání Výboru VaK. V průběhu roku 2023 bylo 12 jednání pracovní skupiny pro životní prostředí. Vznikl kompromisní návrh, který byl členům výboru zaslán. Bylo dosaženo posunu v parametrech i termínech pro implementaci. Přetrvávají výhrady k parametrům redukce dusíku a vyšší míry flexibility využívání energií. Dne 5. 10. byla směrnice projednána v evropském parlamentu, kde byly přijaty další pozměňovací návrhy, které jsou však protichůdné vůči návrhu vzniklému v rámci jednání pracovní skupiny. Dne 16. 10. se uskuteční v Lucemburku jednání zasedání rady pro životní prostředí, kde ČR bude zastupovat pan ministr životního prostředí. Bude podporovat kompromisní návrh směrnice, který vznikl na jednání pracovní skupiny.

Bylo konstatováno, že v případě schválení směrnice bude její dopad na investice a provozní náklady daleko vyšší, než předpokládá evropská komise ve své dopadové studii. Není počítáno s významným poskytováním dotačních prostředků na realizaci opatření stanovených směrnicí.

V rámci diskuse bylo se strany zástupce MŽP potvrzeno, že se nepočítá s dalšími dotačními prostředky na financování implementace směrnice. Navrhl, aby byla vypracována národní strategie financování implementace směrnice, která bude předložena vládě. Upozornil, že atomizace bude brzdit implementaci směrnice a bude nutno nastavit kritéria financování. Zástupce HK ČR informoval přítomné o pokusu zvrátit důsledky projednávání v EP a o spolupráci s europoslanci, se kterými připravili pozměňovací návrh, který se zabýval terciárním čištěním, limity dusíku a fosforu – navrhoval odklad implementace s tím, aby bylo vytvořeno období na šetření prostředků na vynucené investice. Důvodem je fakt, že v ČR nesplňuje ani jedna ČOV nové požadavky na limity a jejich dosažení bude vyžadovat nižší stovky miliard Kč. O pozměňovacím návrhu se jednalo, ale neprošel o 21 hlasů. Výsledkem je, že se tento návrh opětovně otevře na jednání evropské rady pro ŽP a bude podporován. Návrh obsahuje změnu ustanovení, podle kterého stát, který je v kategorii z více než 95 % citlivou oblastí, může nařízení směrnice o limitech plnit až k 31. 12. 2049. Zástupce MŽP bude o tomto postupu informovat ministra ŽP. Dále bylo upozorněno na fakt, že dosažení limitů nebude možné splnit v některých obcích vzhledem na prostorové možnosti pro rozšíření ČOV kvůli nové technologii. Dalším problémem pro zabezpečení čistoty vodních toků nejsou jen limity na ČOV, ale problémem je množství nečištěné vody, která přes odlehčovací komory v průběhu dešťů jde přímo do vodních toků. V současnosti se na ČOV v ČR čistí přibližně 800 milionů kubíků. Odvod srážkových vod závisí na ročním úhrnu srážek (ale v praxi se mluví o poměru 50 na 50). Tento velký objem nečištěné vody odtéká zpět do vodních toků. Budeme financovat dosažení limitů, ale stav vodních toků se kvůli odváděným srážkovým vodám nezlepší. Zástupce MF upozornil, že cenová regulace bude brát do úvahy i investice ve vodárenství, které nesouvisí přímo se službou, ale napomáhají plnit např. dosažení uhlíkové neutrality.

MZe bude informovat členy Výboru VaK o dalším vývoji. Po schválení nového znění směrnice vypracují ministerstva společně strategii financování implementace nové směrnice, která bude následně projednána vládou.

Závěr: Výbor VaK vzal informaci na vědomí.

3. Informace MZe k vyjádření resortů Ministerstva vnitra a Ministerstva zdravotnictví ve věci žádosti o spolupráci ohledně vyhodnocení dopadů „COVID-19“ ve vztahu k vodohospodářské infrastruktuře

---

MZe v souladu se závěry 26. jednání Výboru VaK dopisem ministra oslovilo Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo vnitra s žádostí o poskytnutí výsledků analýz postupů při řešení mimořádné situace ve společnosti vyvolané pandemií COVID-19 ve vztahu k sektoru vodního hospodářství, pokud s nimi tyto resorty disponují, a o případnou spolupráci při provedení této analýzy. Na základě odpovědí obou resortů (byly předloženy členům Výboru VaK) navrhl předseda Výboru VaK, aby si Výbor VaK vyžádal z ministerstva zdravotnictví kontaktní osobu, která se bude účastnit zasedání Výboru VaK jako její stálý host. Kvůli administraci je to rychlejší řešení. Dále bylo diskutováno, že odpovědi neodpovídají na dopis MZe z důvodu nepochopení problematiky a že by měl ministr MZe zaslat další dopis a požadovat odpovědi. ČR je v situaci, že je na úrovni EU přijatá nová krizová směrnice, kterou musí každý členský stát implementovat. Podle známých informací bude nová krizová legislativa odeslána do meziresortního připomínkového řízení. V rámci tohoto procesu bude MZe trvat na kompenzaci nákladů pro povinné subjekty kritické infrastruktury, aby byly pro tyto subjekty zabezpečeny výhody (např. přednostní dodávka ochranných pomůcek, očkování atd.) a také se bude zajímat o nastavení kritérií, podle kterých se vyhodnocuje, jestli bude subjekt zařazen mezi subjekty kritické infrastruktury. HK ČR by mohla poskytnout (formou dopisu HK ČR ministru MZe) seznam nejslabších míst definovaných při řešení krize a MZe se bude snažit společně s HK ČR promítnout do navrhované legislativy.

Závěr: Výbor VaK vzal předloženou informaci na vědomí, souhlasil s navrženým postupem v rámci meziresortního připomínkování návrhu zákona o krizové infrastruktuře a také s návrhem předsedy Výboru VaK přizvat jako stálého hosta na jednání Výboru VaK zástupce ministerstva zdravotnictví.

4. Novelizace Výměru Ministerstva financí č. 01/VODA/2022 o regulaci cen v oboru vodovodů a kanalizací

Členům Výboru VaK byl předložen návrh technických úprav cenového výměru na roky 2022–2026. Technické změny lze rozdělit do tří okruhů – změny související se změnami novelizované vyhlášky č. 428/2001 Sb., sjednocení postupu aktualizace kalkulace, tak aby se postupovalo stejně, jako je tomu v případě vykazování a při aktualizaci Porovnání, resp. Vyrovnání a změna označení provozovatele na prodávající. MF předkládá Výboru VaK tuto úpravu v souladu s dohodnutým postupem s Výborem VaK a žádá o její odsouhlasení, po němž bude předložena ministru financí k podpisu.

V rámci diskuse nebyly vneseny žádné námítky k navrhovaným změnám.

Předseda Výboru VaK vyzval přítomné k hlasování o usnesení č. 14 - *Výbor VaK souhlasí s předloženou novelizací Výměru Ministerstva financí č. 01/VODA/2022.*

Pro: 10, Proti: 0, Zdržel se hlasování: 0

Závěr: Výbor VaK přijal usnesení č. 14 plným počtem hlasů všech přítomných členů.

5. Různé

5.1. Ročenka Vodovody a kanalizace ČR 2022

Předseda Výboru VaK informoval o dokončení ročenky „Vodovody kanalizace ČR 2022 Ekonomika Ceny Informace“, která byla projednána a schválena na poradě vedení MZe a nyní se připravuje do tisku. Členům Výboru VaK byla poskytnuta v elektronické formě jako materiál k jednání. Upozornil na hodnoty některých údajů o vývoji sektoru.

V diskusi byla projednávána problematika řešení atomizace, která byla projednávána i na posledním zasedání Výboru VaK po prezentování Zprávy z benchmarkingu. Byla diskutována možnost vypracování právní analýzy legitimacy možného omezení velikosti provozovatelů v návaznosti na platné právní předpisy. Zazněl názor, že problém atomizace by se měl řešit změnou podmínek pro poskytování dotací. Tento nástroj je u municipalit průchodnější než legislativní předpis. Dospělo se k názoru, že je nutné pro řešení atomizace využít kombinaci všech možných nástrojů. Jako příklad dobré praxe bylo uvedeno Chorvatsko, kde došlo ke zredukování počtu vodárenských společností na nižší desítky. V řadě případů by pomohlo, kdyby si velké regionální společnosti vzaly do provozování i menší obce. Situace se bude muset řešit i s ohledem na plnění směrnice o čištění odpadních vod. Velké společnosti dosahují vyšší efektivity zejména na úsporách z rozsahu. Velké společnosti mají technické standardy a také proto mají problém s přijímáním nového majetku do provozování, který neodpovídá těmto standardům. Problematiku řešení atomizace na straně vlastníků lze řešit až následně, a to i vzhledem k faktu, že v ČR je velké množství obcí (6 258) a medián počtu obyvatel na jednu obec je 380. V minulosti se MZe snažilo už prosadit výhradní vlastnictví infrastruktury municipalitami a kraji. Malým obcím hrozí zadlužení a omezení dalších investic na 5 až 10 let v případě spojené s plněním směrnice o čištění odpadních vod.

Závěr: MZe vypracuje právní analýzu pro omezení velikosti provozovatele. Při definování zadání analýzy bude nápomocná i HK.

5.2. Informace k uveřejnění novely vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, a o změně některých zákonů

Zástupce MZe informoval o novelizaci prováděcí vyhlášky k zákonu o VaK, která odpovídá požadavkům směrnice o kvalitě pitné vody. Nově obsahuje zejména doplnění informačních povinností poskytovatelům služby a s tím spojenou vyšší míru informovanosti odběratelů a rozšíření rizikové analýzy celého procesu zásobování obyvatel pitnou vodou systémem sledování kvality od zdroje až po kohoutek. Dále došlo mj. i k úpravě příloh 19 a 20 (kalkulace a porovnání), aby bylo dosaženo souladu s požadavky MF. Novela vyšla ve sbírce zákonů dne 25. 8. 2023 pod číslem 256 s účinností od 1. 9. 2023.

Závěr: Výbor VaK vzal informaci na vědomí.

5.3. Informace HK ČR o dopadu snižování dotací z rozhodnutí Vlády ČR na vodohospodářský sektor

HK ČR zaslala ministrovi zemědělství dopis, ve kterém upozornila na dopady rozhodnutí Vlády ČR o snížení dotací pro vodní hospodářství, které přímo ovlivní průběh realizace stavebních investic v sektoru (zejména adaptační propojování vodárenských soustav, které nelze zakonzervovat) nebo budou vést k zadluženosti subjektů, které tyto stavby financují, což bude mít vliv na cenu pro vodné a stočné a na cenu vody povrchové. HK ČR v dopisu požádala pana ministra zemědělství o opětovné přehodnocení výše úpravy financování sektoru vodního hospodářství, aby tyto úpravy byly reciproční v rámci celé kapitoly MZe, a to zejména vzhledem k rozestavěnosti staveb.

Závěr: Výbor VaK vzal informaci na vědomí.

5.4. Informace HK ČR o komunikaci s ERÚ o vývoji cen energií

HK ČR požádala ERÚ o vyjádření, jak bude probíhat vývoj cen pro další období. Důvodem je nutnost znalosti informací pro odpovědné sestavení plánových kalkulací pro další rok. ERÚ nemůže vzhledem k předchozímu i současnému stavu předpokládat vývoj cen energií, proto HK ČR apeluje na MF, aby při výkonu kontrol vzalo v potaz nemožnost přesnějšího plánování nákladů na energie a zbytečně kontrolované subjekty nepenalizoval.

Zástupce ERÚ upřesnil, že skutečně situace není jednoduchá a v rámci dopadu krácení dotací dojde v případě nízkého napětí k nárůstu cen o vyšší desítky %. Rovněž v případě cen pro průmysl dojde k nárůstu. Zafixované ceny zůstanou na stejné úrovni.

Zástupce MF uvedl, že se jedná o častou otázku a MF se k ní vyjádřilo na svých internetových stránkách (otázka č. 33). Od roku 2022 zavedený institut vyrovnání ve vyrovnávací kalkulaci by měl situaci bez problémů řešit. Případně lze aktualizovat plán. Průběžně probíhá konzultace s kontrolory ze SFÚ, aby se spíše, než na kontrolu plánů zaměřovali na to, zda došlo v případě dosažení nižší úrovně skutečných nákladů k zohlednění této skutečnosti v rámci vyrovnání a zda byl zjištěný rozdíl vrácen spotřebitelům.

Závěr: Výbor VaK vzal informaci na vědomí.

5.5. Informace MF o kulatém stole k revizi cenové regulace pro období 2027–2031

Zástupce MF informoval přítomné členy o průběhu jednání v rámci kulatého stolu. Účastníkům byla zaslána prezentace, zápis a dále poděkoval za příspěvky. Pro MF vyplynulo více úkolů, které bude muset sledovat s některými účastníky (např. ERÚ, sdružení obcí, ...). Další jednání bude za rok.

Závěr: Výbor VaK vzal informaci na vědomí.

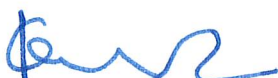
Předseda Výboru VaK poděkoval za účast a jednání ukončil. Další jednání Výboru VaK proběhne až v dalším roce, případně podle potřeby.

Zapsala: Ing. Želmíra Macková, MBA

Schválil: Ing. Aleš Kendík

Předseda

Originál zápisu je uložen u tajemníka Výboru VaK.

Příloha: Usnesení č. 14